

DOI: https://doi.org/10.32782/inclusive_economics.5-9
УДК 336

Маршалок Т. Я.

доктор економічних наук, доцент,
доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування,
Хмельницький національний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2617-3415>

Задорожня Л. А.

кандидат економічних наук,
аналітик,
Київська школа економіки,
лектор,
European Humanities University (Литва)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7193-0614>

ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ ТА ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ: ТЕНДЕНЦІЇ, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті розглядаються останні зміни у фінансуванні Державної податкової служби (ДПС) та Державної митної служби (ДМС) України. Проведено аналіз витрат на адміністрування податкових та митних органів, враховуючи процеси реорганізації цих структур та їхній вплив на ефективність роботи. Описані основні напрямки модернізації ДПС та ДМС у контексті Національної стратегії доходів на 2024–2030 роки, включно із впровадженням IT-рішень та інших реформаторських заходів. **Вступ.** Вартість адміністрування податків є важливим параметром державної політики, адже вона визначає обсяг «чистих» коштів, що отримує держава від податків та зборів. Необхідність спрощення адміністрування податків для бізнесу є актуальним питанням, але фіскальні органи, зокрема Державна податкова та митна служби України, повинні мати достатні ресурси для забезпечення сплати податків усіма суб'єктами. У статті аналізуються процеси реформування ДПС та ДМС, оцінюється їх вплив на ефективність діяльності, а також розглядаються витрати на адміністрування податків в Україні. **Мета.** Метою статті є аналіз змін у фінансуванні та структурі ДПС та ДМС України за останні роки, а також оцінка їхнього впливу на інституційну спроможність цих органів. **Методи.** У статті використано комплексний аналіз фінансових та операційних даних, що стосуються ДПС та ДМС, із врахуванням історичного розвитку, організаційних реформ та бюджетного фінансування. Проведено порівняння зі структурами податкових та митних служб інших країн, зокрема ЄС та США, щоб підкреслити особливості структури та фінансування. **Результати.** Дослідження показує, що ДПС та ДМС пройшли через значні трансформації з моменту їх створення. Часті реорганізації, які, ймовірно, були обумовлені політичними рішеннями, призводили до невизначеності серед працівників щодо їхніх обов'язків та ролей, що негативно впливало на їхню мотивацію. Кількість працівників у цих відомствах значно скоротилася в останні роки, частково через процес цифровізації. Крім того, фінансові труднощі вплинули на можливості цих відомств заповнювати вакантні посади, що призводило до перевантаження наявного персоналу та зниження інституційної спроможності. Стаття також підкреслює, що попри зменшення фінансування у порівнянні з плановими показниками, Національна стратегія доходів на 2024–2030 роки передбачає підвищення ефективності роботи ДПС та ДМС шляхом цифровізації, професійного розвитку працівників та удосконалення процедур адміністрування податків та мит. Проте розподіл бюджетних ресурсів значною мірою залежить від потреб у фінансуванні оборони та безпеки країни, що призводить до зниження фінансування капітальних інвестицій. **Висновки.** Роль ДПС та ДМС у забезпеченні фінансування оборонного бюджету України зростає, оскільки держава покладається на внутрішні надходження. Проте постійні реорганізації негативно вплинули на діяльність цих служб, знижуючи їхню ефективність. Національна стратегія доходів націлена на вирішення цих проблем через цифровізацію та професійний розвиток персоналу, що сприятиме підвищенню довіри платників податків та ефективнішому адмініструванню надходжень. Сподіваємося, що цю стратегію буде успішно реалізовано в найближчий час.

Ключові слова: Державна податкова служба України, Державна митна служба України, фінансування, реорганізація, цифровізація.

Taras Marshalok
Khmelnysky National University
Lina Zadorozhnia
Kyiv School of Economics;
European Humanities University (Lithuania)

FINANCING OF THE STATE TAX SERVICE AND THE STATE CUSTOMS SERVICE OF UKRAINE: TRENDS, CHALLENGES AND PROSPECTS

*The article discusses the recent changes in the funding of the State Tax Service (STS) and the State Customs Service (SCS) of Ukraine. It analyzes the expenses related to the administration of tax and customs authorities, considering the reorganization processes of these structures and their impact on operational efficiency. The primary directions for modernizing the STS and SCS within the context of the National Revenue Strategy for 2024–2030 are described, including the implementation of IT solutions and other reform measures. **Introduction.** The cost of tax administration is a crucial aspect of state policy, as it determines the net revenue the state ultimately receives from taxes and fees. Although the simplification of tax administration for businesses has been a longstanding issue, it remains necessary. At the same time, state fiscal authorities, namely the State Tax Service and the State Customs Service of Ukraine, must be adequately resourced to ensure compliance with tax laws by all entities. This article examines how the reform of the STS and SCS is being conducted, whether it will enhance their capacity, and what the current costs of tax administration in Ukraine are. The STS and SCS are key institutions implementing Ukraine's tax and customs policies, playing a significant role in the business sector. In 2023, these agencies facilitated the administration of 12 trillion UAH in tax revenues, covering 57% of defense-related expenditures. **Purpose.** The purpose of this article is to analyze the changes in the funding and structure of Ukraine's STS and SCS in recent years and to assess their impact on the institutional capacity of these bodies. **Methods.** The study employs a comprehensive analysis of the financial and operational data related to the STS and SCS, reviewing historical developments, organizational reforms, and budgetary allocations. Comparative analysis with other countries' tax and customs systems, particularly in the EU and the US, is used to highlight structural and funding differences. **Results.** The study reveals that the STS and SCS have undergone numerous transformations since their establishment. The frequent restructuring, largely driven by political decisions, has often lacked a clear rationale and an assessment of its consequences. These frequent changes have led to uncertainty for staff regarding their roles and responsibilities, negatively affecting motivation. The staff numbers in both agencies have significantly decreased in recent years, partly due to the digitalization process. Additionally, financial constraints have affected the ability of these agencies to fill vacancies, leading to an increased workload on current employees and decreased institutional capacity. The research also highlights that, despite recent funding being lower than planned, the operational efficiency of the agencies is expected to improve as part of the National Revenue Strategy for 2024–2030. The strategy emphasizes digital transformation, professional development, and improvements in tax and customs administration. However, the budget allocation for the STS and SCS has been challenged by the need to redirect funds to defense and security, resulting in lower financing for capital expenditures and infrastructure investments. **Conclusion.** The role of the STS and SCS in securing Ukraine's defense budget is growing as the state relies on internal revenues. However, the frequent reforms have disrupted the functioning of these agencies, reducing their effectiveness. The National Revenue Strategy aims to address these challenges through digitalization and enhancing the professional capabilities of staff. If implemented effectively, it is expected to build trust between taxpayers and the authorities, thereby contributing to more efficient revenue collection and administration.*

Key words: State Tax Service of Ukraine, State Customs Service of Ukraine, funding, reorganization, digitalization.

Постановка проблеми та її актуальність. Вартість адміністрування податків є ключовим параметром державної політики, оскільки вона визначає обсяг «чистих» коштів, які держава отримує від сплати податків чи зборів. Необхідність спрощення податкового адміністрування для бізнесу обговорюється вже багато років, і це завдання дійсно залишається актуальним. Однак державні фіскальні органи, зокрема Державна податкова служба (ДПС) та Державна митна служба (ДМС) України, мають бути здатними забезпечувати справедливі умови для сплати податків для усіх суб'єктів податкових відносин, які відповідатимуть законодавству. Тому постає

питання про необхідність ефективного реформування ДПС та ДМС, вплив таких реформ на їхню спроможність, а також на процеси пов'язані з адмініструванням податкових платежів.

ДПС та ДМС є провідними державними інституціями, які відповідають за реалізацію податкової та митної політики, безпосередньо впливаючи на діяльність бізнесу в Україні. У 2023 році ці відомства забезпечили адміністрування податкових надходжень до державного бюджету на суму 1,2 трлн грн, з яких 459,8 млрд грн було перераховано ДМС. Ці надходження забезпечили покриття 57% видатків на оборону. Відтак, податкові надходження становлять

ключовий ресурс для зміцнення обороноздатності країни, оскільки лише через власні джерела фінансування (податкові, неподаткові надходження та внутрішні запозичення) держава здатна забезпечити фінансування видатків на оборону, які у 2023 році сягнули майже 2,1 трлн грн.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика функціонування Державних контролюючих органів у сфері оподаткування (Державної податкової та митної служб України) є досить актуальною і гострою темою, яка завжди перебуває на порядку денному і якій присвячено значну кількість наукових досліджень. Серед яких ми б хотіли виділити дослідження, проведене Денисовою А.В. та Слаблюком Н.С. [2]. У якому розкрито зв'язок між діяльністю Державної податкової служби України (ДПСУ) та податковою культурою в державі, а також підкреслено важливу роль ДПСУ у формуванні правової поведінки серед платників податків. Встановлено, що сьогодні в Україні спостерігається низький рівень податкової культури, що викликає значну недовіру населення до органів державної влади та часті перевищення владних повноважень службовими особами. Вчені акцентують увагу на необхідності удосконалення законодавчої бази для покращення відносин ДПСУ з платниками податків, зокрема шляхом розробки нових нормативно-правових документів, спрямованих на підвищення рівня податкової культури. Ця інформація є цінною для розуміння потреби в ефективнішому фінансуванні та підтримці ДПСУ задля реалізації її просвітницької місії та підвищення рівня правової обізнаності населення щодо податкового законодавства.

У статті О.П. Подри та Н.Я. Петришина [3], висвітлено особливості управління ризиками в митній сфері. У праці визначені ключові етапи виникнення ризиків у процесі митної діяльності, досліджено завдання системи управління ризиками, а також запропоновано рекомендації щодо їх нейтралізації. У статті акцент робиться на необхідності вдосконалення процедур митного оформлення та підвищення ефективності системи управління ризиками, що дозволить знизити частоту затримок при митному оформленні товарів та підвищити ефективність зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Ці аспекти можуть бути корисними для висвітлення фінансових потреб ДМСУ, оскільки вони вказують на необхідність збільшення ресурсів для оптимізації системи управління ризиками, що матиме позитивний вплив на економічну безпеку країни та зменшення втрат державних доходів.

Отже, наявні джерела надають актуальну інформацію про проблеми та перспективи фінансування Державної податкової та митної служб України. Вони підкреслюють важливість вдосконалення законо-

давчої бази та збільшення інвестицій для підвищення ефективності діяльності цих державних органів.

Метою цієї статті є аналіз змін у фінансуванні та структурі ДПС та ДМС України протягом останніх років, а також оцінка їхнього впливу на інституційну спроможність цих органів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Протягом свого становлення податкові органи України зазнали значних трансформацій. Історично їх формування розпочалося 12 квітня 1990 року, коли Рада Міністрів Української РСР утворила податкову службу [4], закріпивши її функції та статус у відповідному законодавчому акті [5]. Варто зазначити, що цей процес відбувся ще до ухвалення Декларації про державний суверенітет України в липні 1990 року, відтак заклав основи для створення національної податкової системи.

7 липня 1992 року зміни до законодавства затвердили структуру податкових органів, яка передбачала функціонування Головної державної податкової інспекції та державних податкових інспекцій на територіях Республіки Крим, областей, районів, міст і районів міст. Всі ці інспекції були підпорядковані місцевим державним адміністраціям відповідного рівня. 25 червня 1991 року був прийнятий закон «Про систему оподаткування» [6], який закріпив основні принципи роботи податкових органів.

Кардинальні зміни у структурі податкових органів сталися в 1996 році, коли на базі Головної державної податкової інспекції була створена Державна податкова адміністрація (ДПА) з наданням їй статусу центрального органу виконавчої влади. Це також означало, що податкові адміністрації на місцях були виведені з-під підпорядкування місцевих державних адміністрацій [7].

З прийняттям Податкового кодексу, який кардинально реформував податкову політику, 12 травня 2011 року ДПА була перейменована на Державну податкову службу (ДПС). Проте вже в грудні 2012 року відбулося злиття ДПС та Державної митної служби (ДМС) в єдине Міністерство доходів та зборів України [8], що надало органам оподаткування статус міністерства і вивело їх із підпорядкування Міністерства фінансів України, надавши повноваження самостійно розробляти та реалізовувати відповідну політику.

У травні 2014 року Міністерство доходів і зборів було реорганізовано у Державну фіскальну службу України, підпорядковану Міністерству фінансів, з функціями адміністрування податкової та митної політик. Утім, у грудні 2018 року було прийнято рішення про поділ ДФС на дві окремі структури – ДПС та ДМС [9; 10], які наразі функціонують окремо.

Варто зазначити, що в країнах ЄС організаційна структура податкових та митних служб різниться:

в одних країнах ці служби об'єднані, а в інших – існують окремо [11]. Однак у жодній країні кількість змін у структурі податкових та митних органів не була такою частою, як в Україні. Наприклад, Польща об'єднала митницю з податковою та податковим контролем у 2017 році, аби уникнути дублювання функцій та скоротити витрати [12]. Проте, на відміну від України, після об'єднання організаційна структура залишалася стабільною.

Часті зміни в організації податкової та митної служб України, ймовірно, були зумовлені політичними рішеннями, оскільки в документах щодо реструктуризації відсутні чітко визначені мета та оцінка наслідків реформ. Такі часті трансформації призвели до скорочення штату працівників, а також до невизначеності серед персоналу щодо їхнього працевлаштування після реорганізацій. Внаслідок цього було складно залучати кваліфікованих фахівців на керівні посади, і часто відомства очолювали виконавчі обов'язків, що обмежувало їхні повноваження та знижувало мотивацію працівників.

В останні роки скорочення кількості працівників у ДПС та ДМС відбувається переважно завдяки процесам цифровізації. Так, у період з 2011 по 2023 роки кількість працівників ДПС зменшилася з 54 тисяч до 25 тисяч осіб (на 54%) [13; 14]. Аналогічна тенденція спостерігається в ДМС, де чисельність персоналу знизилася з 15 тисяч у 2011 році до 6,6 тисяч у 2023 році (на 56%). Для порівняння, у США кількість працівників Служби внутрішніх доходів (IRS) між 2013 та 2022 роками скоротилася лише на 9%, при цьому фінансування цієї служби в реальному вимірі залишалось стабільним і у 2022 році становило 14,3 млрд доларів [15].

Загалом у податкових службах країн ЄС працює близько 450 тисяч працівників, що становить в середньому 1 працівника на 1000 жителів. У той же час, в Україні цей показник у 2021 році був значно нижчим – 0,6. У 2023 році в Україні було незаповнено близько 16% вакансій у ДПС, що спричиняло надмірне навантаження на наявний персонал та знижувало інституційну спроможність служби [16].

Фінансування ДПС і ДМС у 2023 році склало 12,5 млрд грн, що становило лише 0,4% витраток державного бюджету. У попередні роки цей показник був дещо вищим – від 1,4% у 2018 році до 0,5% у 2022 році. Основною причиною скорочення фінансування у 2022–2023 роках був дефіцит бюджетних ресурсів, більшість яких була спрямована на оборонні та безпекові потреби. Протягом 2018–2023 років фіскальні органи в середньому отримували фінансування дещо нижче планового (див. таблицю 1). Скорочення фінансування ДМС на 70% від плану у 2023 році було зумовлене зменшенням капітальних витраток, зокрема інвестицій в інфраструктуру пунктів перетину кордону.

Основна частина витраток Державної податкової служби (ДПС) припадає на оплату праці: заробітна плата становить 63%, а Єдиний соціальний внесок (ЄСВ) – 14%. Цей показник є дещо нижчим за середній рівень у 57 країнах, які вивчалися в дослідженні Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) (73%) [17]. При цьому розподіл цієї частки є досить різноманітним: від 44,3% операційних витраток в Індонезії до 95,4% в Аргентині.

Розподіливши фонд заробітної плати ДПС на 21,1 тисячі працівників (згідно з даними Національної стратегії доходів), середня заробітна плата до оподаткування становитиме 21,7 тис. грн на місяць. Це перевищує прогнозований середньомісячний рівень заробітної плати в Україні на 2023 рік, який був визначений Міністерством економіки – 18,5 тис. грн. Після вирахування податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) та військового збору працівники ДПС отримують у середньому 17,5 тис. грн на місяць. Однак існує ще одна проблема – недоукомплектованість штату. За штатним розписом, кількість працівників податкових органів повинна становити 25 тис. осіб, що майже на 4 тис. (або 15,6%) більше за їх фактичну чисельність. Ця ситуація може призводити до перевантаження чинних працівників і понаднормової роботи.

Водночас заробітна плата працівників Державної митної служби (ДМС) є значно вищою. Серед-

Таблиця 1

Окремі показники фінансування контрольних відомств у 2018–2023 роках

Роки	Плановий рівень фінансування, млрд грн			Рівень виконання уточненого плану витраток, %			Частка витраток на фіскальні органи у витатках держбюджету, %	Адміністрування податкових надходжень до зведеного бюджету, % від плану
	ДФС	ДПС	ДМС	ДФС	ДПС	ДМС		
2018	13.4	X	X	88.8	X	X	1.4%	99.6
2019	12.3	X	X	95.4	X	X	1.1%	99.2
2020	1.4	8.2	3.7	94.6	96.5	96.5	1.0%	101.9
2021	X	11.1	4.6	X	95.6	89.5	1.1%	103.7
2022	X	9.4	4.1	X	93.5	97.8	0.5%	84.3
2023	X	8.7	5.6	X	96.7	70.1	0.4%	99.9

Джерело: OpenBudget

ній місячний дохід працівника митних органів після оподаткування становить близько 30 тис. грн. Національна стратегія доходів передбачає підвищення цієї зарплати до рівня не менше 35 тис. грн на місяць, проте аналогічного підвищення для працівників ДПС не планується [18].

Фінансова структура ДМС суттєво відрізняється від структури ДПС. По-перше, частка видатків на заробітну плату є меншою: 53% плюс 11% ЄСВ (рис. 1). Відповідно більша частина фінансування спрямовується на придбання обладнання та предметів довгострокового користування (18%), а також на капітальні видатки, зокрема реконструкцію пунктів пропуску (10%).

У період 2024–2030 років розвиток Державної податкової служби (ДПС) та Державної митної служби (ДМС) буде відбуватися в рамках реалізації Національної стратегії доходів [18]. Наприкінці 2023 року, з метою виконання одного з цільових показників програми Міжнародного валютного фонду (МВФ), уряд затвердив цю стратегію, яка визначає напрями модернізації ДПС та ДМС. Особлива увага приділяється впровадженню ІТ-рішень, таких як системи для проведення документальних та фактичних перевірок (включаючи обробку даних стандартного аудиторського файлу та цифровізацію матеріалів перевірок), аналіз ризиків у сфері трансфертного ціноутворення, обмін інформацією з іноземними податковими органами, а також створення електронної системи контролю за обігом тютюнових виробів, алкогольних напоїв та рідин для електронних сигарет.

У сфері митного адміністрування Національна стратегія доходів передбачає створення Help desk (підрозділу для оперативного реагування на запити бізнесу), розробку стандартного алгоритму дій для митних службовців, технічне переоснащення пунктів пропуску, а також запровадження антикорупційних та інституційних заходів, таких як атестація митників, впровадження системи ключових показників ефективності (КПІ), підвищення заробітних плат тощо.

Цікаво, що у звіті за 2020 рік ДПС повідомляла про те, що 99% послуг вже були оцифровані. Незважаючи на це, потреба в подальшій цифровізації залишається актуальною. Такі трансформації вимагають висококваліфікованих кадрів, які мають отримувати винагороду, що відповідає ринковому рівню.

Висновки. Україна фінансує оборонні потреби переважно за рахунок внутрішніх надходжень, що підкреслює зростання значущості діяльності Державної податкової служби (ДПС) та Державної митної служби (ДМС) у забезпеченні цих видатків. Важливим аспектом є забезпечення рівноправного дотримання правил оподаткування та митних процедур усіма економічними суб'єктами. Відповідно, актуальним завданням є створення податкових та митних служб, здатних забезпечувати ефективне дотримання законодавства, одночасно оптимізуючи витрати часу платників податків.

Втім, проведені раніше реформи ДПС та ДМС здебільшого не сприяли наближенню їхньої роботи

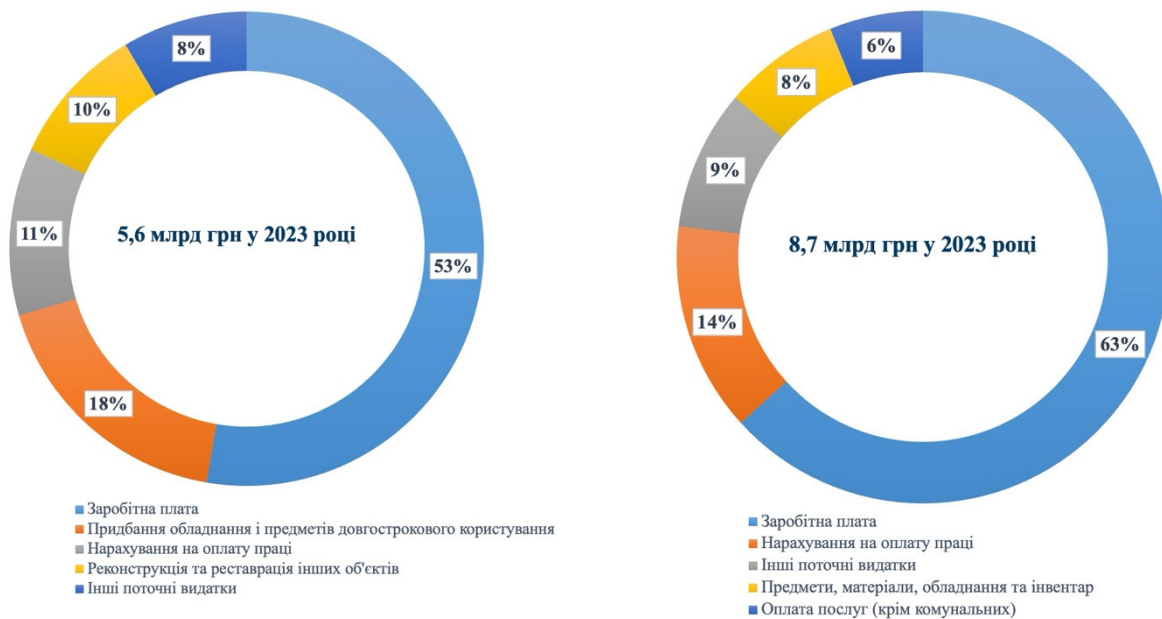

Рис. 1. Фінансування Державної податкової служби (ліва) і Державної митної служби (права) у 2023 році, млрд грн

Джерело: Міністерство фінансів України

до бажаного стандарту. Часті реорганізації змушували працівників більше турбуватися про збереження своїх посад, ніж про підвищення якості виконання своїх обов'язків. Крім того, порівняно з розвиненими країнами, в Україні чисельність митників та податківців є відносно меншою, а наявність 16% вакантних посад спричиняє додаткове навантаження на чинних службовців.

Національна стратегія доходів передбачає цифровізацію процесів у ДПС та ДМС, а також професійний розвиток їхніх працівників, що має сприяти підвищенню довіри платників податків до цих відомств. Також є сподівання, що реалізація цієї стратегії відбудеться оперативно та ефективно, що дасть можливість підвищити ефективність роботи контролюючих органів в Україні.

Література:

1. Бурик М. Механізми публічного управління забезпечення фінансової безпеки територій: теоретичні аспекти. АкБачинська О.М. Маркетингові технології просування бренду закладу вищої освіти на освітньому ринку. *Український соціум*. 2023. № 3 (82). С. 9–30.
2. Денисова А.В., Слаблюк Н.С. Роль Державної податкової служби України у формуванні податкової культури в державі. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 3. С. 217–219.
3. Подра О.П., Петришин Н.Я. Особливості управління ризиками у митній сфері. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2022. № 1 (7). С. 32–39.
4. Постанова Ради Міністрів Української РСР від 11 липня 1991 р. № 74 «Про створення державної податкової служби в Українській РСР». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74-90-%D0%BF#Text>
5. Закон України «Про державну податкову службу в Україні» від 04.12.990 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-12#Text>
6. Закон України «Про систему оподаткування» від 25 червня 1991 р. № 39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-12/ed19910625#Text>
7. Указ Президента України «Про утворення Державної податкової адміністрації України» від 22 серпня 1996 р. № 760/96. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/760/96#Text>
8. Указ Президента України «Про Міністерство доходів і зборів України» від 18 березня 2013 р. № 141/2013. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141/2013#Text>
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2014 р. № 160 «Про затвердження Положення про Державну фіскальну службу України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-2014-%D0%BF#Text>
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 р. № 1200 «Про утворення Державної податкової служби України та Державної митної служби України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1200-2018-%D0%BF#Text>
11. Taxation and Customs Union: Tax Administration. European Commission. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/tax-co-operation-and-control/administrative-co-operation-and-mutual-assistance/tax-administration_en
12. Basic Information. National Revenue Administration, Government of Poland. URL: <https://www.gov.pl/web/national-revenue-administration/basic-information>
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2017 р. № 910 «Про затвердження граничної чисельності працівників територіальних органів центральних органів виконавчої влади». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/244718802>
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 5 березня 2014 р. № 85 «Деякі питання затвердження граничної чисельності працівників апарату та територіальних органів центральних органів виконавчої влади, інших державних органів». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85-2014-%D0%BF#Text>
15. IRS Budget and Workforce. Internal Revenue Service. URL: <https://www.irs.gov/statistics/irs-budget-and-workforce>
16. Taxation and Customs Union: Tax Administration. European Commission. URL: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/tax-co-operation-and-control/administrative-co-operation-and-mutual-assistance/tax-administration_en
17. National Statistics. Office of National Statistics UK. URL: <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fstat.link%2Ffiles%2F900b6382-en%2F0myi8v.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>
18. Прес-реліз Міністерства фінансів України «Про національну стратегію доходів до 2030 року». Міністерство фінансів України. URL: https://www.mof.gov.ua/uk/news/pro_natsionalnu_strategiiu_dokhodiv_do_2030_roku-4369

References:

1. Bachynska O. M. (2023) Marketynhovi tekhnolohii prosuvannia brendu zakladu vyshchoi osvity na osvith'omu rynku [Marketing Technologies for Promoting a Higher Education Institution Brand on the Education Market]. *Ukrainskyi sotsium*, no. 3 (82), pp. 9–30.
2. Denysova A. V., & Slablyuk N. S. (2020) Rol Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy u formuvanni podatkovoi kultury v derzhavi [The Role of the State Tax Service of Ukraine in Shaping Tax Culture in the Country]. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, no. 3, pp. 217–219.

3. Podra O. P., & Petryshyn N. Ya. (2022) Osoblyvosti upravlinnia ryzykamy u mytnii sferi [Features of Risk Management in the Customs Sphere]. *Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia ta problemy rozvytku*, no. 1 (7), pp. 32–39.

4. Postanova Rady Ministriv Ukrainiskoi RSR vid 11 lypnia 1991 r. No. 74 “Pro stvorennia derzhavnoi podatkovoi sluzhby v Ukrainiskii RSR” [Resolution of the Council of Ministers of the Ukrainian SSR from July 11, 1991, No. 74 “On the Creation of the State Tax Service in the Ukrainian SSR”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74-90-%D0%BF#Text>

5. Zakon Ukrainy “Pro derzhavnu podatkovu sluzhbu v Ukraini” vid 04.12.1990 r. [Law of Ukraine “On the State Tax Service in Ukraine” dated December 4, 1990]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-12#Text>

6. Zakon Ukrainy “Pro systemu opodatkovannia” vid 25 chervnia 1991 r. No. 39 [Law of Ukraine “On the Tax System” dated June 25, 1991, No. 39]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1251-12/ed19910625#Text>

7. Ukaz Prezydenta Ukrainy “Pro utvorennia Derzhavnoi podatkovoi administratsii Ukrainy” vid 22 serpnia 1996 r. No. 760/96 [Decree of the President of Ukraine “On the Creation of the State Tax Administration of Ukraine” dated August 22, 1996, No. 760/96]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/760/96#Text>

8. Ukaz Prezydenta Ukrainy “Pro Ministerstvo dokhodiv i zboriv Ukrainy” vid 18 bereznia 2013 r. No. 141/2013 [Decree of the President of Ukraine “On the Ministry of Revenues and Duties of Ukraine” dated March 18, 2013, No. 141/2013]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141/2013#Text>

9. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 5 bereznia 2014 r. No. 160 “Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnu fiskalnu sluzhbu Ukrainy” [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 5, 2014, No. 160 “On Approving the Regulations on the State Fiscal Service of Ukraine”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/160-2014-%D0%BF#Text>

10. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 18 hrudnia 2018 r. No. 1200 “Pro utvorennia Derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy ta Derzhavnoi mytnoi sluzhby Ukrainy” [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 18, 2018, No. 1200 “On the Creation of the State Tax Service of Ukraine and the State Customs Service of Ukraine”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1200-2018-%D0%BF#Text>

11. European Commission (n.d.). Taxation and Customs Union: Tax Administration. Available at: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/tax-co-operation-and-control/administrative-co-operation-and-mutual-assistance/tax-administration_en

12. Government of Poland (n.d.). Basic Information. National Revenue Administration. Available at: <https://www.gov.pl/web/national-revenue-administration/basic-information>

13. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 30 lystopada 2017 r. No. 910 “Pro zatverdzhennia hrychnoi chyselnosti pratsivnykiv terytorialnykh orhaniv tsentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady” [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated November 30, 2017, No. 910 “On Approving the Maximum Number of Employees of Territorial Bodies of Central Executive Authorities”]. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/npas/244718802>

14. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 5 bereznia 2014 r. No. 85 “Deiaki pytannia zatverdzhennia hrychnoi chyselnosti pratsivnykiv aparatu ta terytorialnykh orhaniv tsentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady, inshykh derzhavnykh orhaniv” [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 5, 2014, No. 85 “Some Issues of Approving the Maximum Number of Employees of the Apparatus and Territorial Bodies of Central Executive Authorities, and Other State Bodies”]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85-2014-%D0%BF#Text>

15. Internal Revenue Service (n.d.). IRS Budget and Workforce. Available at: <https://www.irs.gov/statistics/irs-budget-and-workforce>

16. European Commission (n.d.). Taxation and Customs Union: Tax Administration. Available at: https://taxation-customs.ec.europa.eu/taxation/tax-co-operation-and-control/administrative-co-operation-and-mutual-assistance/tax-administration_en

17. Office of National Statistics UK (n.d.). National Statistics. Available at: <https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fstat.link%2Ffiles%2F900b6382-en%2F0myi8v.xlsx&wdOrigin=BROWSELINK>

18. Ministerstvo finansiv Ukrainy (2023) Pres-reliz Ministerstva finansiv Ukrainy “Pro natsionalnu stratehiiu dokhodiv do 2030 roku” [Press Release of the Ministry of Finance of Ukraine “On the National Revenue Strategy until 2030”]. Available at: https://www.mof.gov.ua/uk/news/pro_natsionalnu_strategiiu_dokhodiv_do_2030_roku-4369

Стаття надійшла до редакції 06.09.2024 р.